

РЕШЕНИЕ
№ 218

София , 07.11.2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и пети септември две хиляди и седемнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : Елена Авдева

ЧЛЕНОВЕ : Биляна Чочева

Петя Шишкова

при секретар Кристина Павлова и в присъствието на прокурора Атанас Гебрев изслуша докладваното от съдията Елена Авдева наказателно дело № 707/2017 г.

Производството по делото е образувано на основание чл. 346, т. 1 от НПК по касационни жалби от адвокат Х. Х. в качеството на защитник на подсъдимия Я. П. К. и от адвокат П. Ч. като защитник на подсъдимата Д. И. Н. против решение № 8 от 03.05.2017 г. по внохд № 309/2016 г. на Апелативния специализиран наказателен съд. В жалбата от адвокат Х. Х. се сочи, че решението на въззивната инстанция е постановено в нарушение на материалния закон, при съществени процесуални нарушения и е явно несправедливо т.е. изброяват се всички касационни основания по чл. 348, ал. 1 от НПК.

Изтъква се, че макар втората инстанция да е отстранила част от нарушенията на първостепенния съд, обвинението е останало недоказано по несъмнен и категоричен начин. Според защитника подсъдимият К. в нито един момент не е осъзнавал престъпния характер на действията на лицата Е. Б. и Б. Б., за които те са осъдени в друго наказателно производство.

Процесуалната неприемливост на решението се обосновава с недостатъчност на доказателствения материал, едностранчивост на съдебното следствие и липса на всеостранност на изследването във вреда на подсъдимия. Поставя се акцент върху косвения характер на доказателствата и превратност при тяхното тълкуване. Жалбоподателят открива отклонение от задълженията на въззивната инстанция поради отсъствие на отговор на повдигнатите във въззивната жалба възражения и пренебрегване на презумпцията за невинност.

Явна несправедливост на определената санкция касаторът извежда от твърдения за недоказаност на обвинението.

С тези съображения отправя искане за отмяна на решението на въззивната инстанция и оправдаване на подсъдимия Я. П. К. или, алтернативно - за връщане на делото за ново разглеждане от всяка от предходните инстанции или за намаляване на наказанието.

В жалбата от адвокат П. Ч. също се релевират касационните основания на чл. 348, ал. 1, т. 2 и т. 3 от НПК.

Посочва се, че второстепенният съд е допуснал съществено процесуално нарушение при излагане на мотивите към обжалваната присъда. Жалбоподателят уточнява, че тези мотиви са незадълбочени, неясни и повърхностни и следва да се приравнят на липса на

мотиви. След това прави разбор на възприетата фактическа обстановка от предходните инстанции и отправя упрек за незаконност на двата съдебни състава, тъй като те са „пренесли приетите от обвинението факти, отказвайки се от лично и непосредствено възприетите факти”, проявявайки липса на безпристрастност и непредубеденост.

В жалбата се четат и доводи за необоснованост на изводите на съда с аргумент, че доказателствата не водят до еднозначен извод относно авторството на инкриминирана дейност.

Защитникът се позовава и на явна несправедливост на наложеното на подсъдимата Д. И. Н. наказание, предпоставена от несъответствие между тежестта на санкцията и смекчаващите обстоятелства.

В заключение жалбоподателят настоява за отмяна на решението на Апелативния специализиран наказателен съд и връщане на делото за ново разглеждане от първата инстанция или, алтернативно - за намаляване на наложеното на Д. И. Н. наказание.

В съдебното заседание пред касационния съд касаторите поддържат изложените становища.

Подсъдимият Я. П. К. заявява, че очаква да бъде оправдан.

Прокурорът пледира жалбите да бъдат оставени без уважение, тъй като не са допуснати процесуални нарушения при въззивната процедура, а определените наказания са справедливи.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите на чл. 347 , ал. 1 от НПК, установи следното :

Специализираният наказателен съд с присъда от 05.10.2016 г. по нохд № 432 / 2015 г. признал

1. подсъдимия Я. П. К. за виновен в това, че за периода от 26.08.2011 г. до 14.02.2012 г. в [населено място] и [населено място] участвал в организирана престъпна група, създадена с користна цел и ръководена от Б. И. Б. с членове Е. Б. Б., Й. Е. Д., Е. П. Д. и Д. И. Н., поради което и на основание чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2 във вр. с ал. 2 и чл. 55, ал. 1, т. 1 от НК му наложил наказание лишаване от свобода за срок от една година и шест месеца, чието изтърпяване отложил по реда на чл. 66, ал. 1 от НК за срок от три години, като го оправдал по обвинението за периода от м.януари 2010 г. до 26.08.2011 г. Съдът приложил чл. 59 от НК и приспаднал от така индивидуализираната санкция времето, през което подсъдимият бил задържан в рамките на наказателното производство.

2. подсъдимата Д. И. Н. за виновна в това, че за периода от началото на януари 2010 г. до 14.02.2012 г. в [населено място] и [населено място] участвала в организирана престъпна група, създадена с користна цел и ръководена от Б. И. Б. с членове Е. Б. Б., Й. Е. Д., Е. П. Д. и Я. П. К., поради което и на основание чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2 вр. с ал. 2 и чл. 54, ал. 1 от НК ѝ наложил наказание лишаване от свобода за срок от три години, чието изтърпяване отложил по реда на чл. 66, ал. 1 от НК за пет години.

В тежест на подсъдимите съдът възложил и сторените по делото разноси.

Апелативният специализиран съд с решение № 8 от 03.05.2017 г. по внохд № 309/2016 г. изменил присъдата по отношение на подсъдимата Д. И. Н., като намалил изпитателния срок по чл. 66, ал.1 от НК от пет на три години.

В останалата част първостепенният съдебен акт бил потвърден.

По жалбата на защитника на подсъдимия Я. П. К.

Жалбата е неоснователна.

Преди всичко се налага уточняване на параметрите на касационната проверка.

Жалбата съдържа доводи за несъответствие между фактическите изводи на въззивния съд и събраните доказателства, като по този начин, макар с твърдение за процесуални нарушения и неправилно приложение на материалния закон, се аргументира фактическа необоснованост.

Както е добре известно необосноваността не е касационно основание съгласно чл. 348, ал. 1 от НПК, поради което твърденията на касатора в тази насока не представляват годен обект на обсъждане от третата инстанция по наказателни дела. В пределите на допустимостта остават само оплакванията за съществени нарушения на процесуалните правила при проверката и анализа на доказателствата и в мотивирането на вътрешното убеждение на съдебния състав по предмета на доказване.

Така разтълкувано основното възражение на защитата на подсъдимия е неприемливо.

Критиката на мотивите на предходната инстанция поради непълнота и противоречивост е бланкетно заявена. Защитникът не се е ангажирал с конкретика, годна за съдържателно касационно обсъждане и коментар. Стандартът на чл. 339, ал.2 от НПК относно съдържанието на въззивното решение не е нарушен. Извършената от настоящия съдебен състав проверка показва, че предходната инстанция аргументирано и убедително е изложила основанията, поради които не приема тезата за оправдаване на подсъдимия, отговорайки на въззивната му жалба

Авторството на деянието е установено по несъмнен начин с убедителни доказателства. Въззивният съд внимателно е проверил доказателствените разсъждения на предходната инстанция и е извършил самостоятелна оценка на събрания доказателствен материал при точно спазване на изискванията за обективно, пълно и всестранно изследване на всички обстоятелства по делото. Тук е мястото да се отбележи, че процесът пред първата инстанция се е развил по реда на чл. 371, т. 1 от НПК. Подсъдимите и техните защитници са дали съгласие да не се провежда разпит на многобройни свидетели и експерти, а при постановяване на присъдата непосредствено да се ползва съдържанието на съответните протоколи и експертни заключения от досъдебното производство. Ето защо възраженията на касатора, че съдът се е отклонил от принципите на непосредственост и устност при събиране и проверка на доказателствата, е лишен от процесуална аргументация най-малко относно тези от тях, събрани чрез проведеното по реда на чл. 371, т. 1 от НПК съдебно следствие. В тази връзка напълно произволно е и оплакването, че съдът е пренебрегнал информацията от обясненията на подсъдимия и напълно е игнорирал подкрепящите я данни от показанията на изслушаните свидетели Я. С. и Б. Б.. Непредубеденият прочит на стр.11-15 от въззивното решение открива разсъжденията на съда относно цялата доказателствена съвкупност, включително посочените от защитника доказателствени източници. Втората инстанция, след като изложила (в порядъка на обсъждане на доводите в подкрепа на жалбата), съображения относно убедителността и достоверността на коментиранията показания, е обърнала внимание на детайлното им обсъждане от първостепенния съд. Касаторът отново изразява несъгласие с фактическите изводи на предходните съдебни състави, но не се позовава на допуснати логически или процесуални отклонения. По същество той цитира твърденията на свидетеля Б. и обясненията на подсъдимия, че последният се намирал в пълно неведение относно инкриминираната престъпна дейност и ги противопоставя на съдебния анализ за тяхната необективност. Въззивната инстанция мотивирано е отказала да ги кредитира, като се е мотивирала с опровергаващите ги доказателства, включително и на тези, събрани чрез разпита на свидетелката Я. С.. Тъй като защитата поставя акцент върху тях, настоящият касационен състав намира за необходимо да отбележи следното:

Я. С., банкова служителка, е разпитана от първата инстанция на 21.01.2016 г. Показанията ѝ от досъдебната фаза, депозирана на 14.02.2012 г., са прочетени на основание чл. 281, ал. 4 вр. с ал. 1, т. 2 от НПК поради липса на спомен за част от релевантните обстоятелства. След изслушване на протокола за разпит от 2012 г. Я. С. изцяло потвърдила отразеното в него, като се позовала на актуалността на възприятията си отпреди четири години. По този начин съдът е изключил всякаква конфронтация или вътрешна противоречивост в данните, съобщени от свидетелката в хода на наказателното производство. Те са разгледани в тяхната цялост и според действителното им съдържание. Според касатора Я. С. потвърдила ролята на Я. К. единствено като „придружител на друго лице.” С. обаче описала съвършено различна картина на активни действия на подсъдимия в банковия офис. Така на 14.02.2012 г. тя разказала, че „Е. Б. и Я. дават бележката на касата за изпълнение, докато Л. /М./ изчаква отстрани.... След което Е. Б. и Я. отиват да получат парите. Доколкото знам те често теглят големи суми в брой, като се е случвало да теглят такива до размера на дневния лимит.... Извлеченията от движенията по сметките по принцип се изпращат по посочен от клиента имейл, различен от този на фирмите. При поискване се разпечатват на хартиен носител и са били предоставяни на Е. Б., Я. и един мъж, когото не познавам по име..... Виждала съм вътре в банката Е. Б. и Я. да комуникират заедно с други техни контрагенти, например с представител на „Р. Т.”. Този пространен цитат убедително опровергава оплакването на защитата за превратност и избирателност в коментара на показанията на свидетелката С. във вреда на подсъдимия.

Същото се отнася и до показанията на свидетеля Б. Б.. Опитът да се разколебае извода на въззивната инстанция за обща неправомерна дейност на подсъдимия и свидетелите Е. Б. и Б. Б. с аргумент от показанията на последния е напълно несъстоятелен.

В решението се съдържа обективен анализ на широк спектър от доказателства, които разкриват по категоричен начин принадлежност на Я. К. към организирана престъпна група, ръководена от Б. Б. . Чрез тях е установено, че подсъдимият е бил ангажиран не само с легитимна дейност като шофьор и охранител. Той е участвал при съставяне и оформяне на банкови и фирмени документи, при теглене на парични суми, придружавал е македонския гражданин Л. М., пълномощник на три от дружествата, чрез които Б. легитимирал несъществуващи доставки на скраб, съхранявал е финансови книжа за значителни суми от тези дружества, както и техни печати. Не се спори също така по факта, че Я. К. е нареждал чрез интернет банкиране трансакции по сметки на дружествата и уточнявал с Б. Б. и банкови служители перфектността на финансовото обслужване.

При тези данни предходната инстанция правилно е стигнала до извод за обективни данни относно субективните представи у подсъдимия както за съвместната дейност със свидетелите Б. , така и за престъпния ѝ характер.

За пълнота на изложението следва да се изтъкне, че въззивният съд не е нарушил и презумпцията за невиновност, регламентирана от чл. 16 от НПК. В жалбата това оплакване се аргументира с твърдения за липса на мотиви и субективна несъставомерност на инкриминираната дейност, които вече бяха обсъдени по-горе и оставени без уважение.

Несъстоятелни от процесуална гледна точка са и възраженията относно оправдаването на подсъдимия за периода преди 26.08.2011 г., тъй като тази част на обвинението е извън предмета на касационната проверка, инициирана единствено по жалба на подсъдимия.

Последното релевирано от касатора основание за ревизия на обжалваното решение – явна несправедливост на наложеното наказание, се поддържа единствено като релация от претендираната недоказаност на обвинението. Настоящият съдебен състав вече

изрази становище относно неоснователността на така заявената позиция на защитата, поради което и тази част от жалбата следва да се остави без уважение. Доколкото, *in fine*, в отклонение от мотивировката за явна несправедливост, както и от цялата следвана линия за невиновност, касаторът отправя немотивирано искане за намаляване на наказанието, настоящият съдебен състав отбелязва, че не съзира основания за удовлетворяването му. Санкцията е определена при спазване на правилата за индивидуализация на наказателната принуда и съответства на нейните цели.

По жалбата на подсъдимата Д. И. Н.

Жалбата е неоснователна.

В нея, също както и в разгледаната жалба на подсъдимия Я. К., се повдига въпроса за липса на мотиви с директното им характеризирание като „незадълбочени, неясни и повърхностни”. Обосновката на тази оценка, повторена няколкократно, впечатлява със смесване на коментари за първоинстанционния и обжалвания акт, което налага, с дидактична цел да се припомни, че чл. 346 от НПК определя изчерпателно и еднозначно предмета на касационна проверка по глава двадесет и трета от НПК и той винаги е актът, постановен от предходната инстанция. Първостепенният съдебен акт може да бъде преценяван единствено през призмата на упражнението /или неупражнен/ от втората инстанция инстанционен контрол.

Разгледани от тази позиция съображенията на жалбоподателката подлежат на отхвърляне поради следното:

Възражението за незаконност на двата предходни състава, които според защитата на подсъдимата са проявили предубеденост и пристрастност, не намира подкрепа в данните по делото. То е заявено единствено като израз на несъгласие с възприетата от съда фактическа обстановка, за която се твърди, че е синхронична /най-вече в редакционен аспект/ с обвинителния акт.

Върховният касационен съд е имал възможност да изложи позицията си относно белезите за наличие на безпристрастност на съдебните състави по субективни критерии Вж. Решение № 158 от 19.06.2015 г. по нд.п.№ 402/2015 г. на второ наказателно отделение на ВКС, Решение № 203 от 13.08.2015 г. по нд № 293/2015 г., второ наказателно отделение на ВКС, към които насочва защитата на подсъдимата. Очевидно в казуса законността на съдебните състави се оспорва на базата на личното им убеждение, изводимо от съдържанието на мотивите както на присъдата, така и на въззивното решение. Така поддържано оплакването следва да се остави без уважение. В проверявания акт /както и в първоинстанционната присъда/ не се съдържат данни за предварително формирано отношение към позициите на страните извън доказателствените материали. Напълно произволна е тезата, че още първостепенният съд се е отклонил от задължението си по чл.30, ал.3 от НПК, а въззивният съд не е забелязал това опущение. В мотивите на двата съдебни акта са изложени с различна степен на пространност съображенията на двата състава както относно установените обстоятелства, така и относно доказателствените материали и съответстващите им правни съображения. Присъдата действително търпи упрек, но той е с чисто композиционен характер и в противовес на твърдението на жалбоподателя за лаконичност до липса на мотиви. Съдията – докладчик от Специализирания наказателен съд ненужно е утежнил изложението с подробен преразказ /обхващащ повече от 90 страници/ на експертни заключения, протоколи и документи вместо да се ограничи с проверка и коментар на тяхното съдържание. Всички гласни доказателствени средства, включително обясненията на подсъдимата Н., са прилежно описани и обсъдени в общия доказателствен контекст, а установените чрез тях

доказателства са проверени по реда на чл.107, ал. 5 от НПК / за илюстрация – мотивите на присъдата от стр.115 до стр.139/. Въззивният съд се е ангажирал със задълбочена проверка на доказателствената дейност на предходната инстанция и е направил разумни и непротиворечиви изводи относно обективността и достатъчността на събрания доказателствен материал. В обжалвания акт не са игнорирани, както се твърди в касационната жалба на защитника на подсъдимата Н., събраните данни в хода на въззивното производство. На стр. 4 и стр.13 са обсъдени заключенията на вещите лица от тройната съдебно-счетоводна експертиза и са изяснени противоречията в обясненията на подсъдимия К..

В същия ред на мисли и с респект към правото на жалба като гаранция за справедлив процес настоящият състав отбелязва, че не може да се съгласи с изявлението на защитника на стр.3 от жалбата, според което ”съдът непосредствено е възприел фактичката обстановка на една от страните в производството, а именно представителите на обвинението.” Извън логическата парадоксалност на това изявление, което едновременно твърди непосредственост на възприемане на комплекс от факти и обстоятелства и напълно отрича тяхното съществуване, е необходимо да се изтъкне, че по делото не съществуват данни и не се твърди, че съдиите преди провеждане на съдебния процес са имали какъвто и да било контакт с подсъдимите или свидетелите или са били ангажирани с доказателства или доказателствени средства, относими към казуса, за да формират предварително своето убеждение. Ето защо и по тази причина не са били длъжни да се отведат, както претендира защитника, а постановените от тях съдебни актове не са опорочени поради липса на безпристрастност. Съпоставката между обвинителния акт и атакуваното въззивно решение също не показва механично и безкритично копиране без надлежна обосновка и не насочва към negliжиране на функцията на въззивния съд като инстанция по същество. Разбирането на касатора, че обвинението не е доказано по безспорен и категоричен начин, е произволно и не държи сметка за подробно описаните и доказателствено защитени факти и обстоятелства, разкриващи участие на Д. Н. в организирана престъпна група. Правните изводи са базирани на изобилен доказателствен материал и съответстват на обективните и субективни признаци престъплението по чл. 321, ал. 3, т. 2 от НК

Неоснователно е и оплакването за явна несправедливост на наложеното наказание.

Посочените от жалбоподателката смекчаващи отговорността обстоятелства - чисто съдебно минало и добри характеристични данни / приети от въззивната инстанция за недоказани/ не са нито многобройни нито имат характеристиката на изключителни, за да обосноват претендираното приложение на чл. 55, ал. 1 от НК. Процесуалното поведение, на което се позовава защитата, не надхвърля рамките на дължимото съобразяване с легалните разпоредби и не може да се третира като смекчаващо обстоятелство с рефлексия върху степента на обществената опасност на подсъдимата. Наложено наказание е в минималния, предвиден от законодателя размер, а изтърпяването му е отложено по реда на чл. 66, ал. 1 от НК за срок от три години. В тези параметри санкцията е адекватна на тежестта на извършеното престъпление, съобразена е със степента на обществена опасност на деянието и деца, със смекчаващите и отегчаващи обстоятелства и има потенциал да постигне целите по чл. 36 от НК.

Обобщено, атакуваният съдебен акт не разкрива касационните основания на чл. 348, ал. т. 2 и т. 3 от НПК и по отношение на подсъдимата Д. Н..

Водим от горното Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК

Р Е Ш И

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 8 от 03.05.2017 г. по внохд № 309/2016 г. на
Апелативния специализиран наказателен съд.
Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.